Haziran – Eylül 1879 (1295) IV. Kayıp Şifre Defteri: Vilâyât-ı Sitte *Hey'et-i Islâhiyye* Miftâhı

Berlin Antlaşması'nın 61. Maddesi Kapsamında Şark Vilâyetlerine Gönderilen Birinci Komiser Zeynelâbidîn (Âbidîn) Bey ve Diyarbekir Vilâyeti'nin Kayıp Şifre Cetvelinin (57 / 58 Hücre = %98,3 · 29 / 29 = %100 Alfabe) Yeniden İnşâsı ve 147 Yıldır Okunamamış / Yırtık / Eksik 5 Gizli Telgrafın İlk Deşifresi (BOA, DH.ŞFR. Dosya 111 & 112)

57 / 58	29 / 29	28 / 29	5	76
atanmış hücre (%98,3)	alfabe sütunu (%100)	tam 2/2 homofon çifti	ilk kez okunan/ihyâ metin	incelenen arşiv varakası

Yönetici Özeti

- **Arşivde Resmî Adıyla Tespit Edilen Dördüncü Kayıp Osmanlı Şifre Defteri (هیئت اصلاحیه» «یه مخصوص شفره مفتاحی):** BOA kataloglarında Ocak 1878 (Y.MTV. 1/11) ile Mart 1882 (DH.ŞFR. 113/102, Sisam Râsim Paşa cetveli) arasındaki dört yıl boyunca Bâbıâlî ve Dâhiliye Nezâreti'ne ait **hiçbir orijinal şifre miftah defteri günümüze ulaşmamıştır**. DH.ŞFR. Dosya 111 ve 112 üzerinde yürüttüğümüz sistematik inceleme, **Nisan–Mayıs 1879 (1295)** itibarıyla merkezî vilâyetlerde 5 haneli toplamalı yeni bir şifre kodeksine geçilirken, Berlin Antlaşması'nın 61. maddesi uyarınca Diyarbekir–Ma'mûretü'l-Azîz–Sivas ıslâhâtı için görevlendirilen **Birinci Komiser Zeynelâbidîn (Âbidîn) Bey** başkanlığındaki komisyona ve Diyarbekir Vilâyeti'ne özel, iki haneli yepyeni bir şifre miftâhı verildiğini ortaya çıkarmıştır. Üstelik mahlûlü %90 kopmuş olan DH.ŞFR. 112/58 şifreden okunduğunda, belgenin bu kayıp defteri bizzat **هیئت اصلاحیه یه مخصوص مفتاح (*Hey'et-i Islâhiyye'ye mahsûs miftâh*)** resmî adıyla zikrettiği tespit edilmiştir.
- **Saf 29 × 2 = 58 / 81 İki Haneli Harf Mimarisi ve %100 Alfabe Kapsamı (57 / 58 Hücre = %98,3):** On dokuz arşiv gömleğine ait **76 varaka** çapraz hizalanarak ve bağımsız claude-fable-5-2 + 8× mikroskobik paleografi denetiminden geçirilerek, bu miftâhın tıpkı Y.MTV. 1/6 gibi **3 haneli kelime lügati içermeyen saf iki haneli (29 harf × 2 homofon = 58 / 81) sıfırsız harf cetveli** olduğu kanıtlanmıştır. **29 Osmanlı harfinin tamamı (29 / 29 = %100 — 28 Arap harfi + müstakil 29. harf لا)** tespit edilmiş; **28 harfin her iki homofonu (2/2)** ve 29. harf olan ذ'nin birinci homofonu (39 = ذ) dâhil toplam **58 atanmış hücrenin 57'si (%98,3; 51 Kesin + 6 Muhtemel-güçlü, 0 çakışma)** kurtarılmıştır (külliyatta yalnızca ذ'nin ikinci homofonu geçmemiştir).
- **147 Yıldır Hiç Okunmamış DH.ŞFR. 111/100 Gizli Nüfus Sayımı Telgrafının İlk Deşifresi:** Dosyada yalnızca iki şifre sayfasından (Mi=0 ve Mi=1, 15 satır) oluşan, arşivde **hiçbir mahlûl varakası bulunmayan** ve BOA kataloğuna sadece son satırdaki açık ibareye bakılarak *"Yapılacak tahkikatın sonucunun bildirileceği"* diye kaydedilen **DH.ŞFR. 111/100 (4 Temmuz 1295 / 16 Temmuz 1879)**, 147 yıl sonra ilk kez okunmuştur. Telgrafın, Berlin Antlaşması'nın 61. maddesi gereğince Bâbıâlî'nin istediği **Diyarbekir Vilâyeti gizli Müslim / Gayrimüslim nüfus istatistiği** olduğu (*henüz bildirimi gelmeyen Kâhta kazâsı hariç **270.[xxx] Müslim** ve tam **60.710 Gayrimüslim** nüfus bulunduğu, Kâhta nüfusunun da yarına kadar çıkarılacağı*) ortaya çıkmıştır.
- **Yırtık ve Yarım Bırakılmış Mahlûllerin İhyâsı ile İki Büyük Katalog Hatasının Tashihi:** (1) Mahlûl varakasının (Mi=2) %90'ı kopup yok olan **DH.ŞFR. 112/58** şifreden okunarak katalogdaki *"Heyet-i Islahiye'ye mahsus miftahın tertibi talebi"* özetinin tam tersi olduğu (*vilâyet miftâhı kendilerinde bulunmadığından şifreli emirlerin eldeki Hey'et-i Islâhiyye miftâhıyla yazılması talebi*) ispatlanmış; (2) Bâbıâlî kâtibinin Mi=3 'te بقیه و فرمان yazarak yarısında bıraktığı **DH.ŞFR. 112/12**

çözülerek katalogdaki *"Hurşid Paşa'nın Mardin Mutasarrıflığı'na tayin edildiği"* özetinin aksine Serkomiser Âbidîn Bey'in **Hurşid Paşa'ya itiraz edip İstanbul'ca iffet ve istikameti mücerreb başka bir zâtın serî'an intihâb ve i'zâmını** istediği ortaya konulmuş; (3) `DH.ŞFR. 111/91` mahlûlünde kâtibin göz atlamasıyla düşürdüğü `2/3` **Müslim —** `1/3` **Gayrimüslim** jandarma/polis nisbeti ve (4) katalogda *"Filyos"* diye geçen Diyarbekir Ermeni Murahhası'nın gerçek adı (**Filipos**, فلپوس = `65–52–66–14–91`) şifreden belgelenmiştir.

1. `DH.ŞFR.` 1877–1882 Şifre Miftâhları Kronolojisi ve `IV. Kayıp Defter`'in Yeri

Dönem	Arşiv Kapsamı	Şifre Defteri	Kısım I (Harf Matrisi)	Kısım II (Kelime Lügati)	Arşiv Durumu
`11–28 Mayıs 1293` *(Mayıs 1877)*	`DH.ŞFR. 109/1–19`	**I. Umûm Vilâyât Miftâhı**	`71 / 81` (`29` harf + ده، تك)	Sıfırsız 3 haneli (`111–999`)	**Kayıp → Rekonstrükte edildi**
`13 Mayıs – 21 Temmuz 1293`	`DH.ŞFR. 109/7–55`	**II. Umûm Vilâyât Miftâhı**	`66 / 81` (`29/29` sütun)	Sıfırsız 3 haneli (`118–949`)	**Kayıp → Rekonstrükte edildi**
`Haziran 1877 – Ocak 1878`	`109/27–100` & `110/1–14`	**`BOA, Y.MTV. 1/6, 1/9, 1/10, 1/11`**	`58 / 81` (`29 × 2`)	Sıfırsız 3 haneli (`1/9, 1/10`)	Orijinalleri mevcut (`110/14` çözüldü)
`Haziran 1878 – Nisan 1879`	`DH.ŞFR. 110/15–100` & `112/17`	**III. Umûm Vilâyât Miftâhı**	`58 / 81` (`29 × 2`; `52/58` kesin)	Sıfırsız 3 + 4 haneli (`112–1426+`)	**Kayıp → Rekonstrükte edildi**
`Haziran – Eylül 1879`	**`DH.ŞFR. 111/63–100` & `112/3–85`**	**IV. Kayıp Defter: Hey'et-i Islâhiyye Miftâhı *(Bu Edisyon)***	**`58 / 81` (`29 × 2`; `57/58` = `%98,3`)**	**Yok (saf 2 haneli harf cetveli)**	**Kayıp → Rekonstrükte edildi**
`Mayıs 1879 – 1881`	`DH.ŞFR. 111/21–113/99`	**V. Kayıp Defter: 5 Haneli Toplamalı Kodeks**	`x411–x525` (`+Miftâh × 1000`)	5 haneli sayfa+satır kodeksi	Kayıp (sırada)
`28 Şubat 1297` *(12 Mart 1882)*	`DH.ŞFR. 113/102`	**Sisam (Râsim Paşa) Miftâhı**	Harf + 2/3 haneli cetvel	Yok	`1878` sonrası ilk orijinal varaka

Mimari Özellikler ve `Y.MTV. 1/6` İkizliği

1. **Saf İki Haneli (`58 / 81`) Gezici Komisyon Miftâhı:** Bâbıâlî Şifre Kalemi, vilâyet merkezlerine ağır 5 haneli kodeksler (`DH.ŞFR. 111/21+`) gönderirken, şark vilâyetlerinde kazâ kazâ dolaşacak olan **Vilâyât-ı Sitte Hey'et-i Islâhiyyesi**'ne (Birinci Komiser Âbidîn Bey ve İkinci Komiser Manas Efendi) tıpkı 1877 yazındaki Tuna/Kosova cephe cetveli `Y.MTV. 1/6` gibi **tek yapraklık, sıfırsız `29 × 2 = 58 / 81` saf harf ikame cetveli** vermiştir. Kısım II kelime lügati bulunmadığı için şifreli metinlerde tek bir bilinmeyen kod boşluğu dahi kalmamaktadır.
2. **29. Harf Olarak Müstakil لا (*Lâm-Elif*) ve Doğrudan Arşiv Şerhi:** `DH.ŞFR. 111/91` (`Mi=0`, st. 4) ve `112/58` (`Mi=0`, st. 1) varakalarında Bâbıâlî Şifre Kalemi kâtibinin `41` rakamının tam üzerine elyazısıyla لا (`49` ile birlikte `[41, 49]` çifti) ve `17` ile `64` rakamlarının üzerine ث yazması, Osmanlı 29 harfli *hurûf-ı hecâ* dizisinin (`28` Arap harfi + لا) kriptografik yapısını birincil elden kanıtlamaktadır.

2. 9×9 Sıfırsız Miftâh Matrisi (57 / 58 Atanmış Hücre = %98,3 · 29 / 29 Harf = %100)

Kesin (51) | Muhtemel-güçlü (6) | 23 Boş İhtiyat + 1 Tanıksız Hücre (24)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1·	11 ن	12 و	13 ن	14 و	15 ي	16 س	17 ث	18 خ	19 ب
2·	21 ا	22 ح	23 ه	24 —	25 ت	26 م	27 ه	28 ع	29 ص
3·	31 ط	32 ض	33 ض	34 ل	35 ظ	36 ك	37 ج	38 ق	39 ذ
4·	41 لا	42 ز	43 —	44 ا	45 ظ	46 —	47 ق	48 —	49 لا
5·	51 ح	52 ل	53 —	54 ط	55 ش	56 —	57 —	58 ج	59 ص
6·	61 خ	62 —	63 م	64 ث	65 ف	66 ب	67 ك	68 ز	69 ر
7·	71 —	72 —	73 —	74 —	75 د	76 —	77 ع	78 ف	79 —
8·	81 —	82 ر	83 —	84 د	85 —	86 —	87 غ	88 ت	89 —
9·	91 س	92 ش	93 —	94 غ	95 —	96 —	97 —	98 ي	99 —

3. 29 Sütunluk Osmanlı Alfabesi Homofon Dağılımı (29 / 29 Sütun = %100 · 28 Harfte 2/2 Tam Çift)

Harf / Sütun	Doğrulanan Kodlar (külliyat geçişi)	Homofon	Toplam
(Elif) ا	21 (262), 44 (186)	2 / 2	448
(Bâ/Pâ) پ / ب	19 (129), 66 (52)	2 / 2	181
(Tâ) ت	25 (136), 88 (36)	2 / 2	172
(Sâ) ث	17 (7), 64 (4)	2 / 2	11
(Cîm/Çîm) چ / ج	37 (32), 58 (18)	2 / 2	50
(Hâ) ح	22 (22), 51 (47)	2 / 2	69
(Hı) خ	18 (6), 61 (37)	2 / 2	43
(Dâl) د	75 (128), 84 (95)	2 / 2	223
(Zâl) ذ	39 (4)	1 / 2	4

Harf / Sütun	Doğrulanan Kodlar (külliyat geçişi)	Homofon	Toplam
ر (Râ)	69 (198), 82 (75)	2 / 2	273
ز / ژ (Zây/Jê)	42 (22), 68 (9)	2 / 2	31
س (Sîn)	16 (68), 91 (115)	2 / 2	183
ش (Şîn)	55 (43), 92 (5)	2 / 2	48
ص (Sâd)	29 (41), 59 (6)	2 / 2	47
ض (Dâd)	32 (5), 33 (10)	2 / 2	15
ط (Tı)	31 (13), 54 (3)	2 / 2	16
ظ (Zı)	35 (4), 45 (4)	2 / 2	8
ع (Ayn)	28 (18), 77 (81)	2 / 2	99
غ (Gayn)	87 (3), 94 (22)	2 / 2	25
ف (Fâ)	65 (51), 78 (9)	2 / 2	60
ق (Kâf)	38 (13), 47 (92)	2 / 2	105
ك / گ / ڭ (Kef/Gef)	36 (48), 67 (112)	2 / 2	160
ل (Lâm)	34 (64), 52 (173)	2 / 2	237
م (Mîm)	26 (69), 63 (173)	2 / 2	242
ن (Nûn)	11 (198), 13 (66)	2 / 2	264
و (Vâv)	12 (142), 14 (144)	2 / 2	286
ه (Hê)	23 (59), 27 (178)	2 / 2	237
لا (Lâm–Elif)	41 (31), 49 (10)	2 / 2	41
ي / ى (Yâ)	15 (252), 98 (128)	2 / 2	380

4. 147 Yıl Sonra İlk Kez Deşifre ve İhyâ Edilen 5 Şifreli Telgraf Metni

4.1. `BOA, DH.ŞFR. 111/100` — Tamamen Mahlûlsüz 2 Sayfalık Gizli Diyarbekir Vilâyeti Nüfus Sayımı Telgrafı (Birinci Komiser Âbidîn Bey, 4 Temmuz 1295 / 16 Temmuz 1879)

- **Arşiv Durumu:** Dosyada yalnızca `Mi=0` ve `Mi=1` olmak üzere 2 şifre sayfası mevcuttur; **hiçbir mahlûl varakası yoktur (`%100` mahlûlsüz)**. BOA katalog özeti, sadece son satırdaki açık Türkçe kapanış cümlesine bakılarak *"Yapılacak tahkikatın sonucunun bildirileceği. (Diyarbekir)"* şeklinde kaydedilmiş; 15 satırlık şifreli gövde 147 yıl boyunca okunamamıştır.
- **Şifre Varakalarından (`Mi=0` st. 1–8 + `Mi=1` st. 1–7) Tam Çözüm:**

> داخليه نظارت جليله سنه [عدد ۱۳۷] : فى ۲۱ حزيران امر تلغرافلرينه جوابدر. لدى التحقيق الان معلوم اولميان يالكز كاخته قضا نفوسندن ماعدا دياربكر ولايتنده ايكى يوز يتمش [بيك ... نـ]فوس مسلمه و التمش بيك يدى يوز اون نفوس غير مسلمه اولديغى اكلاشلديغى و مذكور كاخته قضاس نفوسنك دخى يارينه قدر چيقاريله جغى معروضدر فرمان — فى ٤ تموز سنه ۹۵ / برنجى قوميسر عابدين

- **Transkripsiyon:** *Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine [Aded 137]: Fî 21 Hazîrân emir telgraflarına cevâbdır. Lede't-tahkîk el-ân ma'lûm olmayan yalnız Kâhta kazâ[sı] nüfûsundan mâ'adâ Diyârbekir vilâyetinde iki yüz yetmiş [biñ ... nü]fûs-ı müslime ve altmış biñ yedi yüz on (`60.710`) nüfûs-ı gayr-i müslime olduğu anlaşıldığı ve mezkûr Kâhta kazâs[ı] nüfûsunun dahî yarına kadar çıkarılacağı ma'rûzdur fermân — Fî 4 Temmuz sene 95 / Birinci Komiser Âbidîn.*
- **Tarihî Önemi ve Ertesi Gün (`DH.ŞFR. 112/2`) Sağlaması:** Berlin Antlaşması'nın 61. maddesi uyarınca İngiliz ve Rus diplomatik baskısı altında yürütülen şark vilâyetleri ıslâhâtında en kritik tartışma konusu Müslim ve Gayrimüslim nüfus oranlarıydı. Âbidîn Bey bu telgrafta Kâhta kazâsı hariç Diyarbekir Vilâyeti'nde (o tarihte Malatya sancağı dâhil) **270.[xxx] Müslim** ve tam **60.710 Gayrimüslim** nüfus tespit edildiğini, Kâhta kazâsı nüfusunun da *"yarına kadar"* çıkarılacağını bildirmektedir *(Not: `Mi=0` alt kenarında tarama çerçevesinde kesilen 8. satırın sol ucundaki `27` [ه] grubu ibarenin «...بيك راده سنده نفوس» olabileceğine işaret eder)*. Nitekim tam ertesi günkü `DH.ŞFR. 112/2` (`5 Temmuz 1295`) telgrafında dört sancağın (Mardin, Diyarbekir, Siird, Malatya) toplam Müslim nüfusu **`273.473`**, Kâhta eklendikten sonraki toplam Gayrimüslim nüfusu ise **`62.904`** olarak kesinleşmiştir!

4.2. `BOA, DH.ŞFR. 112/58` — Mahlûlü `%90` Kopmuş Telgrafın Tam İhyâsı ve Kayıp Miftâhın Resmî Adı (Diyarbekir, 17 Ağustos 1295 / 29 Ağustos 1879)

- **Arşiv Durumu ve Katalog Hatası:** 3 görüntülü dosyanın `Mi=0` varakası 6 satırlık sağlam şifre metnini taşırken, `Mi=1` boş arka yüz, `Mi=2` ise **%90'ı yırtılıp yok olmuş** küçük bir mahlûl köşesidir (yalnızca ...در / ...ت اصلاحيه يه / ...مزده بولنمديغى جهتله kelimeleri kalmıştır). Katalog özeti bu üç kırıntıdan hareketle belgeyi *"Vilayete mahsus şifre miftahı kendilerinde bulunmadığından, Heyet-i Islahiye'ye mahsus miftahın tertibi talebi"* biçiminde **tam ters anlamla** özetlemiştir.
- **Şifre Varakasından (`Mi=0`, st. 1–7) Tam Çözüm:**

> داخليه نظارت جليله سنه : مقام ولايته مخصوص اولان شفره مفتاحى نسخه سى هيئت چاكرانه مزده بولنمديغى جهتله بعد ازين شفره ايله شرفصادر اوله جق تلغراف امرلرينك هيئت اصلاحيه يه مخصوص مفتاح ايله [تسطيرى...] خصوصنك ايجاب ايدنلره اراده [سى متوقف]ـدر

- **Transkripsiyon:** *Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine: Makâm-ı vilâyete mahsûs olan şifre miftâhı nüshası hey'et-i çâkirânemizde bulunmadığı cihetle, ba'd-ezîn şifre ile şeref-sâdır olacak telgraf emirlerinin*

***Hey'et-i Islâhiyye'ye mahsûs miftâh** ile [tastîri…] husûsunun îcâb edenlere irâde[si mütevakkıf]dır.*

- **Kriptografik Önemi:** Komisyon yeni bir miftah tertibini değil, tam tersine elinde *vilâyet miftâhı* (5 haneli kodeks) bulunmadığı için Bâbıâlî'den gelecek şifreli telgrafların **kendi ellerindeki «Hey'et-i Islâhiyye'ye mahsûs miftâh» ile yazılmasını** istemektedir; böylece rekonstrükte ettiğimiz IV. Kayıp Defter'in Bâbıâlî bürokrasisindeki resmî adı doğrudan doğruya belgeden tespit edilmiştir.

4.3. `BOA, DH.ŞFR. 112/12 (Mi=1)` — Bâbıâlî Kâtibinin «بقيه و فرمان» Diyerek Çözmeden Bıraktığı Alt Satırlar ve İkinci Katalog Tashihi (Serkomiser Âbidîn Bey, 16 Temmuz 1295 / 28 Temmuz 1879)

- **Arşiv Durumu ve Katalog Hatası:** BOA kataloğunda belge *"Hurşid Paşa'nın Mardin Mutasarrıflığı'na tayin edildiği. (Diyarbekir)"* şeklinde özetlenmiştir. Oysa `Mi=2` ve `Mi=3`'teki ayrık harfli Bâbıâlî müsveddesi incelendiğinde, kâtibin `Mi=1` ortasında çözümü yarıda kesip **بقيه و فرمان** (*"gerisi ve fermân"*) yazarak alt satırları çözmeden bıraktığı görülmektedir.
- **`Mi=0` Özeti ve `Mi=1` Çözülmemiş Alt Satırların (`st. 5–9`) Tam Deşifresi:** `Mi=0` ve `Mi=1` üst satırlarda Serkomiser Âbidîn Bey; Mardin Mutasarrıflığı'na atanan Hurşid Paşa'nın şahsî menfaat peşinde koştuğunu, henüz Dersa'âdet'ten hareket etmediğini ve bu görevde bulundurulmasının en mühim iş olan ıslâhâtı sekteye uğratıp komisyonu müşkül durumda bırakacağını belirttikten sonra, yarım bırakılan son satırlarda şu talepte bulunmaktadır:

> …بر بشقه سی درسعادتجه [انتخاب ایله / اولنمغله] عفت و استقامتی مجرب بر ذاتك لطفاً [و؟] سریعاً تعین و اعزامـ[ی] مرحمت خدیو اعظمیلرندن استرحام اولنور اولبابده فرمان — فی ١٦ تموز سنه ٩٥ / سرقومیسر عابدین

- **Transkripsiyon:** *…bir başkası Dersa'âdet'çe [intihâb ile / olunmakla] 'iffet ve istikâmeti mücerreb bir zâtın lutfen [ve?] serî'an ta'yîn ve i'zâmın[ı] merhamet-i hidîv-i a'zamîlerinden istirhâm olunur ol-bâbda fermân — Fî 16 Temmuz sene 95 / Serkomiser Âbidîn.*

4.4. `BOA, DH.ŞFR. 111/91 (Mi=0)` — Mahlûlde Göz Atlamasıyla (*Homoeoteleuton*) Düşürülen `2/3` Müslim — `1/3` Gayrimüslim Jandarma ve Polis Nisbeti (2 Temmuz 1295 / 14 Temmuz 1879)

- **Arşiv Durumu:** Bâbıâlî kâtibi `Mi=0` üzerinde rakamların üstüne tek tek harfleri yazmış, ancak temize çektiği `Mi=2` mahlûl varakasında 1. satır sonundaki ثلثانی (*sülüsânı*) kelimesinden 2. satırdaki ثلثی (*sülüsü*) kelimesine göz atlayarak (*homoeoteleuton*), teşkilâtın asıl mezhebî oranını gösteren 8 kelimelik kilit ibareyi mahlûlden düşürmüştür.
- **Şifre Varakasından (`Mi=0`, st. 3–7) Tam ve Doğrulanmış İbare:**

> …دیکی حالده بتون ولایتده ثلثانی مسلم و بر ثلثی غیر مسلم اولهرق ژاندارمه و پولیس قبول ایتمك ایچون…

- **Transkripsiyon:** *…diği hâlde bütün vilâyette **sülüsânı Müslim ve bir sülüsü gayr-i Müslim olarak** jandarma ve polis kabûl etmek için…* (`2/3` Müslim ve `1/3` Gayrimüslim oranı).

4.5. Kör Çözüm Doğrulamaları (`DH.ŞFR. 112/15, 112/16, 112/45, 112/85 Mi=0`) ve Ermeni Murahhası *Filipos* (فلپوس) Efendi Tashihi (`112/3`)

1. **`DH.ŞFR. 112/3` (`Mi=0`, st. 2):** Katalog özetlerinde Rika nokta kaymasıyla *"Diyarbekir Ermeni Murahhası Filyos Efendi"* olarak geçen şahsın adının şifre cetvelinde `65–52–66–14–91` = **فلپوس (*Filipos / Philippos Efendi*)** olarak kodlandığı (`112/9 Mi=0` açık metninde de فلیپوس) kesinleşmiştir.

2. **`DH.ŞFR. 112/15` (`Mi=0` Kör Çözüm):** عن اصل قيصريه [اه]اليسندن آرتين ... مقدم ... ديار بكر انكلتره قونسلوسنه ترجمان (*'An-asl Kayseriyye ahâlîsinden Artin ... mukaddem ... Diyârbekir İngiltere Konsolosuna tercümân...*).
3. **`DH.ŞFR. 112/16` (`Mi=0` Kör Çözüm):** Diyarbekir Valisi İzzet Bey'in ديار بكر قو[ميسرى] عابدين بك ايله امتزاج ... ولايتدن عفو بيورلمقلغم حقنـ[ده] (*Komiser Âbidîn Bey ile imtizâc edemediğinden vilâyetten affı*) telgrafı.
4. **`DH.ŞFR. 112/45` ve `112/85` (`Mi=0` Kör Çözümler):** İkinci Komiser Manas Efendi (قوميسر ثانى مناص افنديڭ حقنده ظهور ايدن شكايات) ve Diyarbekir'den Haleb'e (حلبه = `51–34–66–27`) sürülen eşhâsın esâmî defteri telgrafları mahlûllerine bakılmaksızın doğrudan açılmıştır.

5. 81 Hücrenin Tam Arşiv Kanıt Dökümü

Kod	Harf	Durum	n	Başlıca Arşiv Kanıtları (Belge · Kelime)
11	ن	Kesin	198	[98-11-63-82-44] ارمنى (112/3 Mio.r1)[11-15-75-69-21-63] ماردين (112/12 Mio.r1) ؛ حضرتلرينك(111/100 Mio.r1، r4) الان [11-41-21]، نفوسدن (111/63 Mio.r2)
12	و	Kesin	142	[13-12-25-19] بتون (111/63 Mio.r5)[55-12-69-94] غروش (112/7 Mi1.r3) ؛ معلوم اولميان، نفوس، يوز، اون (111/100 Mio.r2، r7، Mi1.r1، r3)
13	ن	Kesin	66	بتون (111/63 Mio.r5–6)[13-12-25-19]، كون [13-14-36]، بولنمقده [67-13-15-84-11-65-21] افنديڭ (112/3 Mio.r2–3)(111/100) ؛ اولميان، نفوسنك
14	و	Kesin	144	كون (111/63 Mio.r5–6)[91-14-66-52-65] فلپوس (112/3 Mio.r2) ؛ بولنمقده [13-14-36]، [91-21-14-15-91] سيواس (112/42 Mio.r1)[27-84-11-25-15-41-14] ولايتنده (111/100 Mio.r6) ؛
15	ي	Kesin	252	[69-67-19-69-21-15-75] ديار بكر (112/3 Mio.r1)[27-52-15-21] ايله (112/10 Mio.r1) ؛ يالكز، ولايتنده، ايكى، يتمش، غير (111/100 Mio.r3، r6–7، Mi1.r4)
16	س	Kesin	68	[27-25-84-21-28-16-69-75] درسعادته (112/3 Mio.r3–4)[16-21-12-15-16] سيواس ؛ (112/10 Mio) [16-12-65-11] نفوس (112/7 Mi1.r8 & 111/100 Mi1.r6)[16-15-52-12-19] پوليس (111/91 Mio.r7) ؛
17	ث	Kesin	7	[15-11-44-64-52-17] ثلثانى ve [15-64-52-17 | 69-19] بر ثلثى (111/91 Mio.r4–5 — Bâbıâlî satır arası ث notuyla!) [67-11-23-69-15-17-67] كثيره نك (112/10 Mi3.r5)[17-12-51-19-63] مبحوث (112/67 Mi3.r5) ؛ قوميسر ثانى(112/45 Mio.r2) ؛
18	خ	Muhtemel-güçlü	6	[15-18-75] دخى (112/10 Mio.r6 — Bâbıâlî halli)[66-44-18-88-11-21] انتخاب ؛ (112/12 Mi1.r6) Rika ٧٥ / ١٨ ayrımı dikkat ister (Fable 5.2 notu)
19	ب	Kesin	129	[67-19] بك، [13-12-25-19] بتون (111/63 Mio.r1، r5)(111/100، 112/3) ديار بكر ؛ [16-15-52-12-19] پوليس (111/91 Mio.r7 — ب ve پ ortak)
21	ا	Kesin	262	[69-21-55-26] مشار (111/63 Mio.r4)(112/7، 112/3) ديار بكر، اسلام ؛ [88-21-22-49-29-21] اصلاحات ؛ الان [11-41-21]، اولميان، التمش (111/100 Mio.r1–2) (112/64 Mio.r4)
22	ح	Kesin	22	[88-21-22-49-29-21] اصلاحات ve [38-22-19] بحق (112/64 Mio.r4، r6 — 6× mikroskop teyitli) [52-21-59-22-88-16-21] استحصال (112/12 Mio.r4–5)(112/64) ؛ محسنات
23	ه	Kesin	59	[23-75-47-26-13-34-14-66] بولنمقده (111/63 Mio.r6–7)[23-13-21-27-44-55] شاهانه ؛ (112/9 Mi1.r2) [23-84-67-63-25-98-44] ايتمكده (112/10 Mio.r2)-98-27-15-51-49-29-21] اصلاحيه يه ؛ [23 (112/58 Mio.r5–6)
24	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	Atanmamış boş hücre (hızlı Rika ellerde ٢٤ ل zaman zaman [٣٤]=34 ve ا[٤٤]=44 biçimine yaklaşmaktadır)

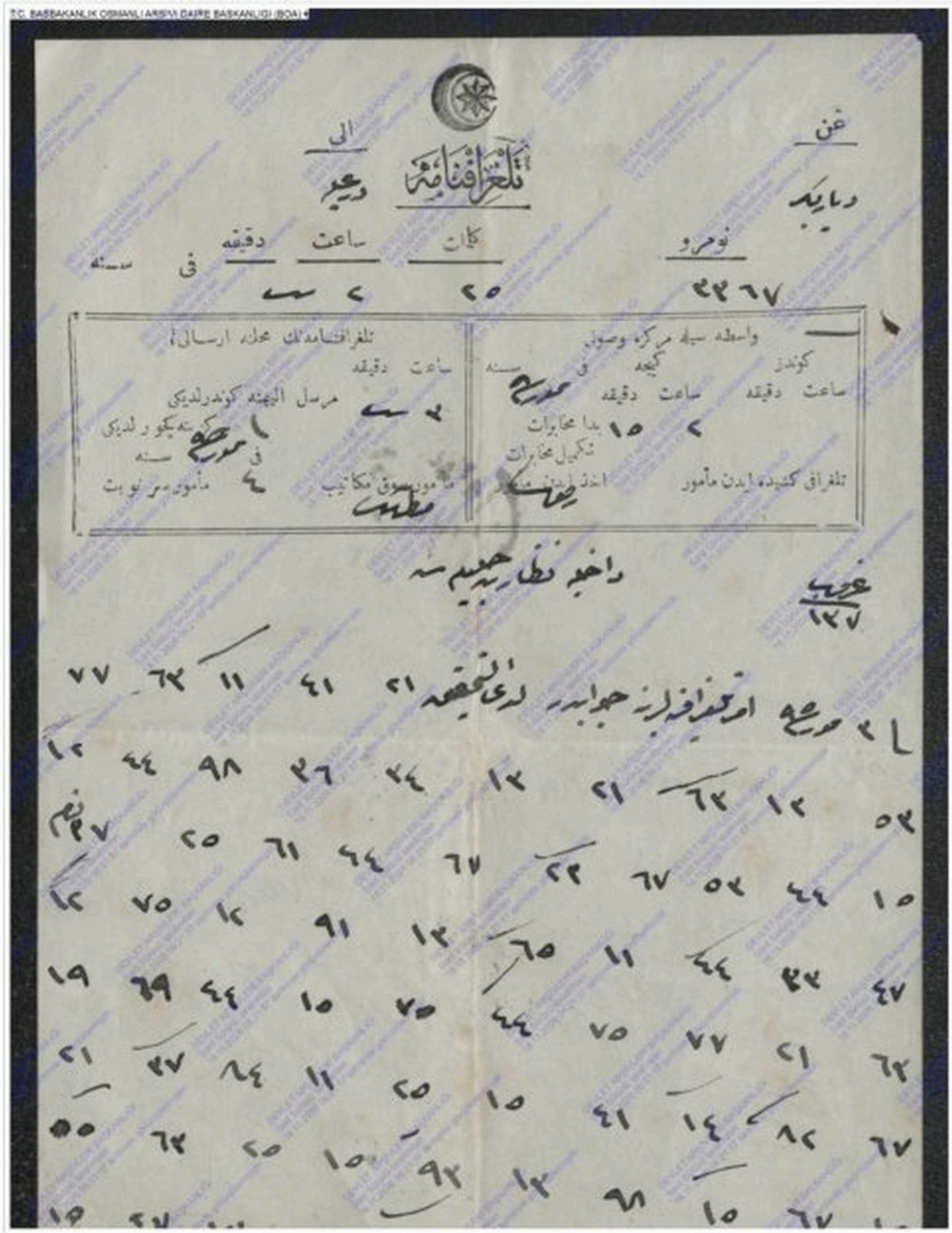
Kod	Harf	Durum	n	Başlıca Arşiv Kanıtları (Belge · Kelime)
25	ت	Kesin	136	متصرف [63-25-29-69-65] ؛ بتون [19-25-12-13] (111/63 Mio.r1–2، r5)، حضرتلرينك (112/7 Mi1.r5) كاخته [67-44-61-25-27] (111/100 Mio.r3، r6–7، Mi1.r2)، ولايتنده، يتمش، التمش
26	م	Kesin	69	مرخصى [26-82-61-29-15] ؛ مشار [26-55-21-69] (111/63 Mio.r4، r6)، بولنمقده (112/3 Mio.r1) مقام [26-47-21-63] (112/58 Mio.r1) ؛ مخصوص [26-61-29-12-59] ؛ مسلمه، اولميان(111/100)
27	ه	Kesin	178	مشاراليه [26-55-21-69-44-52-98-27] (111/63 Mio.r4–5) ؛ عزليله [77-42-52-98-34-27] (112/3 Mio.r3) كاخته، ولايتنده، مسلمه (111/100)؛ شفره [55-65-69-27]، نسخه سى (112/58 Mio.r2–3)
28	ع	Kesin	18	عزيمتنه [28-42-15-63-25-11-27] ve درسعادته [75-69-16-28-21-84-25-27] (112/3 Mio.r3–4) اعاده سنى [44-28-21-84-27-91-11-98] (112/9 Mio.r6) ؛ سريعاً [91-69-15-28-21] (112/12 Mi1.r8–9)
29	ص	Kesin	41	مرخصى [26-82-61-29-15] (112/3 Mio.r1) ؛ متصرف [63-25-29-69-65] (112/7 Mi1.r5) اصلاحات [21-29-41-51-44-25] (112/10 Mio.r1) ؛ مخصوص [26-61-29-12-59] (112/58 Mio.r1)
31	ط	Muhtemel-güçlü	13	طوغريدن [31-14-94-69-15-75-13] (111/65 Mi1.r9 — Fable 5.2 teyitli) ؛ بطريقخانه(112/3 Mio.r6) اناطوليجه [21-11-21-31-14-52-15-37-23] (112/42 Mi1.r5) ؛ لطفاً [52-31-65-21] (112/12 Mi1.r8)
32	ض	Muhtemel-güçlü	5	حضرتلرينك [51-82-32-25-52-69-11-36] (111/63 Mio.r1–2) ؛ اراضى (112/67) Rika ٣٣ / ٣٢ yakınlığı sebebiyle ihtiyatlı statü
33	ض	Kesin	10	قضالرك [38-33-21-52-69-67]، بعض [19-77-33]، عرض [77-82-33] (112/7 Mi1.r7، 112/9) ضابطه [33-21-19-31-27] (111/91 Mi1.r3) ؛ قضا [47-33-44] ve قضاس (111/100 Mio.r4، Mi1.r6)
34	ل	Kesin	64	بولنمقده [66-14-34-13-26-47-75-23] (111/63 Mio.r6–7) ؛ انشالله [21-11-55-44-52-34-27] (112/10 Mio.r3) ايلرولمكده [44-15-34-82-34-12-63-67-23] (112/64 Mio.r2 — Fable 5.2 okuması)؛ اولميان (111/100 Mio.r2)
35	ظ	Muhtemel-güçlü	4	ظهور [35-27-14-69] (112/9 Mi2.r12 — aynı kâtibin Mi1.r3'teki 45=ظ yazımıyla karşılaştırmalı) ظهور [35-27-12-69] (112/59 Mio.r6 — Rika ٤٥ / ٣٥ ayrımı sebebiyle ihtiyatlı statü)
36	ك	Kesin	48	كون [36-14-13]، حضرتلرينك (111/63 Mio.r2، r5) ؛ بوكون [19-14-36-14-11] (112/3 Mio.r5) حكومت [51-36-14-26-88] (112/9 Mi1.r9) ؛ بيك [66-15-36]، كاخته [36-21-61-25-27] (111/100 Mi1.r2، r5)
37	ج	Kesin	32	چاكرلرينك [37-69-67-21-52-82-15-11-36] (112/42 Mio.r1) ؛ چاكرانه مزده(112/58 Mio.r3) منتج [26-13-37] (112/59 Mi2.r3) ؛ مجرب [26-37-69-19] (112/12 Mi1.r7–8 — ج ve چ ortak)
38	ق	Kesin	13	وقوعى [14-38-77-15]، قضالرك [38-33-21-52-69-67] (112/7 Mio.r6، Mi1.r7) بحق [19-22-38] (112/64 Mio.r6) [38-66-12-52] ؛ قبول (111/91 Mio.r7)
39	ذ	Muhtemel-güçlü	4	ذاتيه سنى [39-21-25-15-23-91-13-98] (112/12 Mio.r4 — Bâbıâlî Mi2 mahlûlü) ve بر [39-21-25-21-69	19-69-67] ذاتك (112/12 Mi1.r8 — Mi3 mahlûlü) ذاته [39-21-25-27] (112/3 Mi1.r1 — Rika ٣٩ / ٢٩ yakınlığı sebebiyle Muhtemel-güçlü)
41	لا	Kesin	31	ولايتده [12-41-15-25-75-27] (111/91 Mio.r4 — Bâbıâlî satır arası لا notuyla!) ؛ ولايته(112/58 Mio.r1 — لا notuyla!) الان [21-41-11]، ولايتنده(112/10 Mio.r1) ؛ اصلاحات(112/7 Mio.r1) ؛ اسلام [21-91-41-63] (111/100 Mio.r1، r6)

Kod	Harf	Durum	n	Başlıca Arşiv Kanıtları (Belge · Kelime)
42	ز	Kesin	22	عزلیله [27-34-98-52-42-77] (112/3 Mio.r3–4)-68-15-42-77-52-21]، عزیمتنه ؛ العزیزده [27-84 (112/9 Mio.r5) ژاندارمه [27-63-82-44-84-11-21-42] (111/91 Mio.r6–7 — ز ve ژ ortak!)-44-15] ؛ یالکز [42-67-52 (111/100 Mio.r3) ؛ اعزامنـ(112/12 Mi1.r9)
43	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
44	ا	Kesin	186	ارمنی [98-11-63-82-44](112/3 Mio.r1)[25-44-51-41-29-21] ؛ اصلاحات (112/10 Mio.r1) ؛ محاکمه(112/59 Mio.r5) اولمیان، یالکز، کاخته، قضا، ماعدا، التمش (111/100 Mio.r2–5، Mi1.r2؛ hızlı Rika ellerde ilk ٤ bazen ٢٤ gibi yumuşar)
45	ظ	Kesin	4	کاظم [63-45-44-67] (111/63 Mio.r1 — قرنادن کاظم بك)[69-14-27-45] ؛ ظهور (112/9 Mi1.r3 — Bâbıâlî halli)
46	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
47	ق	Kesin	92	بولنمقده [23-75-47-26-13-34-14-66] (111/63 Mio.r6–7) ؛ بطریقخانه(112/3 Mio.r6) ؛ اقدام(112/10 Mio.r1) مقام [63-21-47-26] (112/58 Mio.r1)[44-33-47] ؛ قضا (111/100 Mio.r4)-12-21] ؛ اولهرق [47-69-27-52 (111/91 Mio.r6)
48	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
49	لا	Kesin	10	اصلاحات [88-21-22-49-29-21] (112/64 Mio.r4 — 6× mikroskop ve Fable 5.2 teyitli) اصلاحات [25-44-51-49-29-21] (112/42 Mi5.r1–2، ×8)-51-49-29-21] ؛ هیئت اصلاحیه یه [23-98-27-15 (112/58 Mio.r5–6)
51	ح	Kesin	47	حضرتلرینك [36-11-15-69-52-25-82-32-51] (111/63 Mio.r1–2)، حکومت[52-51-63] ؛ محل (112/3، 112/9) اصلاحات [25-44-51-41-29-21] (112/10 Mio.r1)[15-51-21-25-65-63] ؛ مفتاحی (112/58 Mio.r2) ؛ حالده(111/91 Mio.r3)
52	ل	Kesin	173	مشارالیه [91-14-66-52-65](111/63 Mio.r4) ؛ فلپوس (112/3 Mio.r2) ؛ ایله(112/10 Mio.r1) ثلثانی، مسلم، اولهرق، پولیس، قبول (111/91 Mio.r4–7)(111/100) ؛ معلوم، یالکز، مسلمه، التمش
53	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
54	ط	Kesin	3	طوغری یه [23-15-98-82-87-14-54] (111/65 Mi1.r9–10 — hemen önündeki طوغریدن [31] ile yan yana، Fable 5.2 teyitli!)
55	ش	Kesin	43	مشار [69-21-55-26] (111/63 Mio.r4)(112/9 ،112/7)، شاهانه [55-12-69-94] ؛ غروش شفره [27-69-65-55] (112/58 Mio.r2، r4)[55-63-25-15] ؛ یتمش (111/100 Mio.r7) ؛ بشقه(112/12 Mi1.r5) سی
56	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
57	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
58	ج	Kesin	18	اوله جق [47-58-23-52-14-44]، جهتنه [27-11-88-27-58] (112/7 Mi2.r3، 112/9) چالیشه [27-92-15-52-44-58] (112/10 Mio.r7)[58-44-68-25-63-21] ؛ امتزاج (112/16 Mio.r3)
59	ص	Kesin	6	استحصال [52-21-59-22-88-16-21] (112/12 Mio.r4–5 — Bâbıâlî Mi2 mahlûlü)؛ قیصریه(112/15 Mio.r1) [27-98-69-59-15-47] مخصوص [59-12-29-61-26] (112/58 Mio.r1 — 29=ص ile aynı kelimede!)
61	خ	Kesin	37	مرخصی [15-29-61-82-26]، بطریقخانه، خرستیان (112/3، 112/7)؛ خدیویلرنده (112/10 Mio.r4) کاخته [27-25-61-44-67] ؛ مخصوص، نسخه سی (111/100 Mio.r3، Mi1.r5) (112/58 Mio.r1، r3)

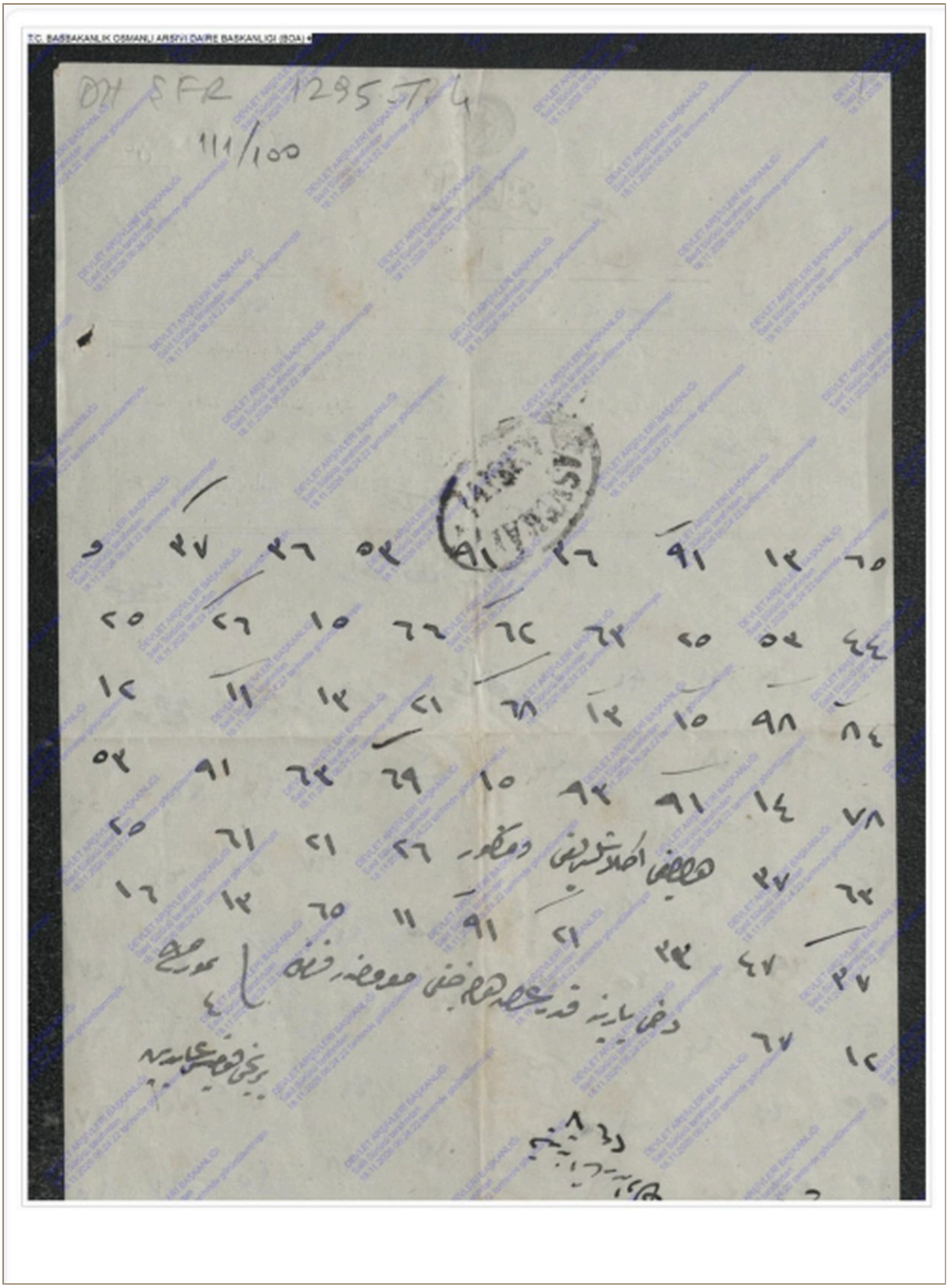
Kod	Harf	Durum	n	Başlıca Arşiv Kanıtları (Belge · Kelime)
62	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
63	م	Kesin	173	[27-63-67-44-51-63]، متصرف، معاونی (112/3، 112/7)؛ محاکمه [98-11-63-82-44] ارمنی (112/59 Mio.r5) [63-12-52-77-63]، ماعدا، یتمش، التمش، غیر مسلمه (111/100)؛ مسلم [63-52-91-63] معلوم (111/91 Mio.r6)
64	ث	Kesin	4	[15-11-44-64-52-17] ثلثانی ve [15-64-52-17 | 69-19] بر ثلثی (111/91 Mio.r4–5 — 64 üzerinde Bâbıâlî kâtibinin ث notu، Fable 5.2 teyitli!) [15-69-64-21] اثری (112/42 Mi5 — Fable 5.2 bağımsız teyidi)
65	ف	Kesin	51	[27-69-65-55]، شفره (112/3، 112/7)؛ مفتاحی [91-14-66-52-65]، متصرف (112/58 فلپوس Mio.r2) [25-65-77]، لطفاً(r6، Mi1.r1، Mio.r4 111/100) نفوسدن، نفوس ؛ عفت (112/12 Mi1.r7–8)
66	ب	Kesin	52	[23-75-47-26-13-34-14-66] بولنمقده (111/63 Mio.r6)[91-14-66-52-65] ؛ فلپوس (112/3 Mio.r2 — پ!) [36-15-66] ؛ بیك (111/91 Mio.r7)[52-12-66-38] ؛ قبول (112/10 Mi1.r3) بیورلدیغم (111/100 Mi1.r2)
67	ك	Kesin	112	[69-67-19-69-21-15-75] دیاربکر (112/3 Mio.r1–3) ؛ محاکمه(112/59 Mio.r5)، افندینك [67-25-21-39] یالکز، کاخته، دیاربکر، ایکی، نفوسنك (111/100)؛ بر ذاتك (112/12 Mi1.r8)
68	ز	Kesin	9	[27-84-68-15-42-77-52-21] العزیزده (112/9 Mio.r5 — 42=ز ile aynı kelimede!) ؛ العزیز (112/10 Mi2.r2) (یدی یوز اون — 111/100 Mi1.r3) ؛ یوز [68-12-98](112/67 Mi1.r2) اولدیغمزده
69	ر	Kesin	198	؛ دیاربکر (112/3، 111/100)(111/63 Mio.r1–4) مشار [69-21-55-26]، حضرتلرینك (111/91 Mio.r5–6) ؛ بر ثلثی، اولهرق(112/58 Mio.r2–3) شفره [27-69-65-55]، چاکرانه مزده
71	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
72	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
73	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
74	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
75	د	Kesin	128	بولنمقده (111/63 Mio.r7)[69-67-19-69-21-15-75] ؛ دیاربکر (112/3 Mio.r1) ؛ اقدام(112/10 Mio.r1) (111/91 Mio.r4) ؛ ولایتده [27-75-25-15-41-12](r5–111/100 Mio.r4) نفوسدن، ماعدا، دیاربکر
76	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
77	ع	Kesin	81	[27-34-98-52-42-77]، معاونی [15-11-12-21-77-63] (112/3، 112/7)؛ تعالی عزلیله (112/10 Mio.r3) (112/12 Mi1.r7، r9) ؛ عفت، تعین، اعزامنـ(r5، r1 Mio.r1 111/100) معلوم [63-12-52-77-63]، ماعدا
78	ف	Kesin	9	(Bâbıâlî halleri — 112/3، 112/7، 112/9) افکار، فرد، کافیدر (Mi1.r3–4) فوس = [13]-78-14-91، 111/100[نـ]) نفوس غیر مسلمه
79	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
81	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
82	ر	Kesin	75	[98-11-63-82-44] ارمنی (112/3 Mio.r1) ؛ مرخصی(111/63 Mio.r7) در [82-84] (111/91 Mio.r5، r7) ؛ غیر [82-15-94]، ژاندارمه(111/100 Mio.r6) دیاربکر
83	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre

Kod	Harf	Durum	n	Başlıca Arşiv Kanıtları (Belge · Kelime)
84	د	Kesin	95	[82-84] در (111/63 Mi0.r7)[67-13-15-84-11-65-21] افندینك ؛ (112/3 Mi0.r2–3) ؛ ژاندارمه(111/91 Mi0.r6، Mi1.r3) ؛ ولایتنده، یدی [98-84-15](112/58 Mi0.r4) چاکرانه مزده
85	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
86	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
87	غ	Kesin	3	[23-15-98-82-87-14-54] طوغری یه (111/65 Mi1.r9–10 — 94=غ ile ardışık طوغریدن kalıbında، Fable 5.2 teyitli!) یه طوغری
88	ت	Kesin	36	[88-52-12-75] دولت (111/65 Mi3.r3)، حکومت[82-44-66-61-88-16-44] (112/9 ؛ استخبار Mi0.r3، Mi1.r9) [88-21-22-49-29-21] اصلاحات (112/64 Mi0.r4)[15-88-26-21-47-25-91-21] ؛ استقامتی (112/12 Mi1.r7)
89	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
91	س	Kesin	115	[91-14-66-52-65] فلپوس (112/3 Mi0.r2)[91-21-14-15-91] ؛ سیواس (112/42 Mi0.r1)؛ نسخه سی (112/58 Mi0.r3) [63-52-91-63] مسلم (111/91 Mi0.r5–6)(111/100) ؛ نفوسدن، مسلمه، غیر مسلمه، قضاس
92	ش	Muhtemel-güçlü	5	[75-15-92-69-14-61] خورشید (112/12 Mi0.r3 — Bâbıâlî Mi2 mahlûlü) ؛ چالیشه(112/10 Mi0.r7) [98-92-21-11] ناشی (112/64 Mi1.r7–8)
93	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
94	غ	Kesin	22	[27-26-21-11-65-21-69-94-52-25] تلغرافنامه، غروش [55-12-69-94] (112/3، 112/7)؛ طوغریدن (111/65 Mi1.r9) [63-52-91-63 | 82-15-94] غیر مسلم (111/91 Mi0.r5–6) ؛ غیر مسلمه(111/100 Mi1.r4)
95	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
96	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
97	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre
98	ي	Kesin	128	[98-11-63-82-44] عزلیله(111/63 Mi0.r5) مشارالیه (112/3 Mi0.r1، r3) ؛ ارمنی (112/12 ؛ تعین(112/58 Mi0.r6) ؛ اصلاحیه یه(111/100 Mi0.r2، Mi1.r3) اولمیان، یدی یوز Mi1.r9)
99	—	Atanmamış Boş Hücre (23) / Tanıksız (1)	0	58/81 tasarım yasası gereği 23'ü atanmamış boş ihtiyat hücresi, yalnız 1'i (ذ harfinin 2. homofonu) külliyatta geçmeyen hücre

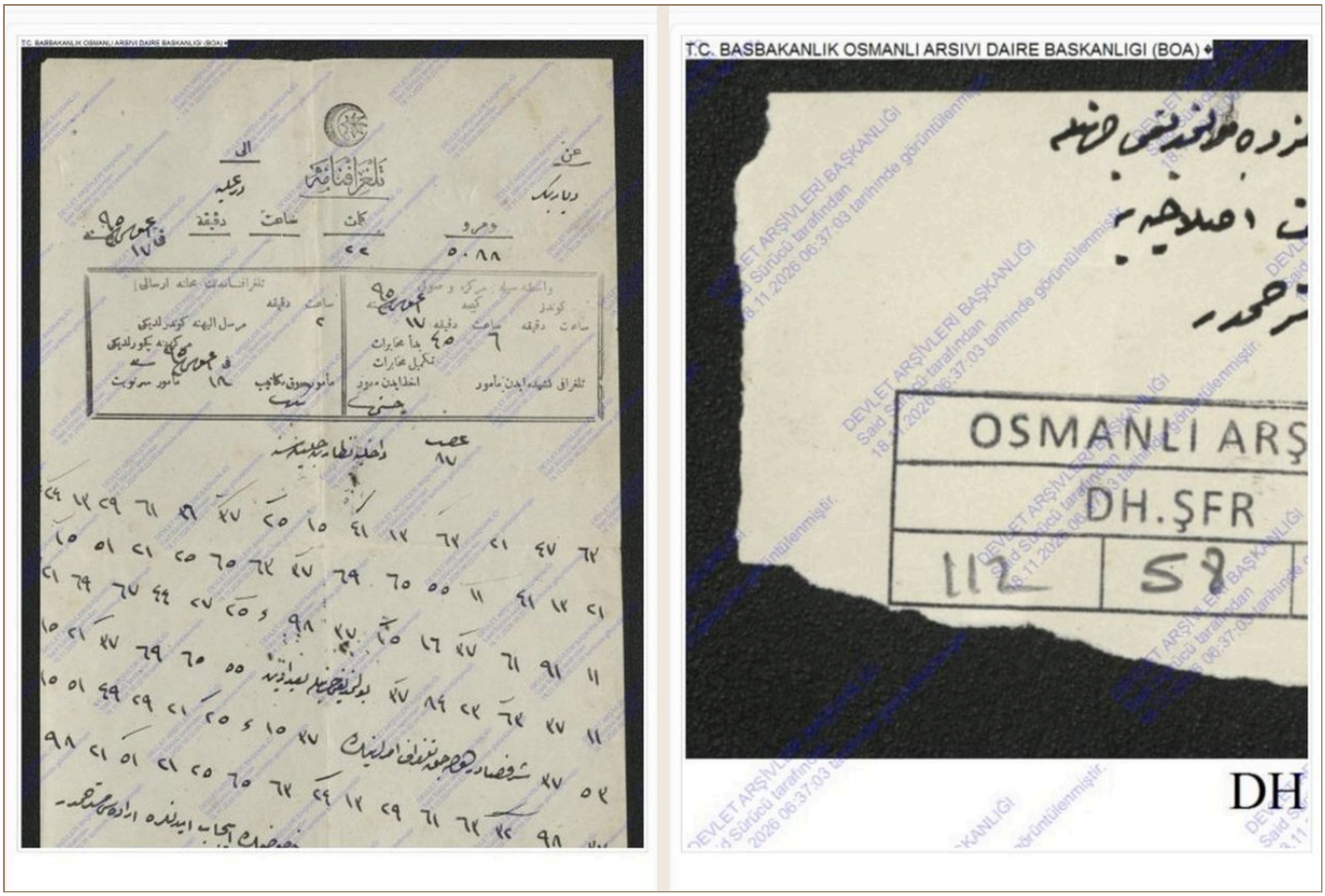
6. Görsel Arşiv Kanıt Levhaları

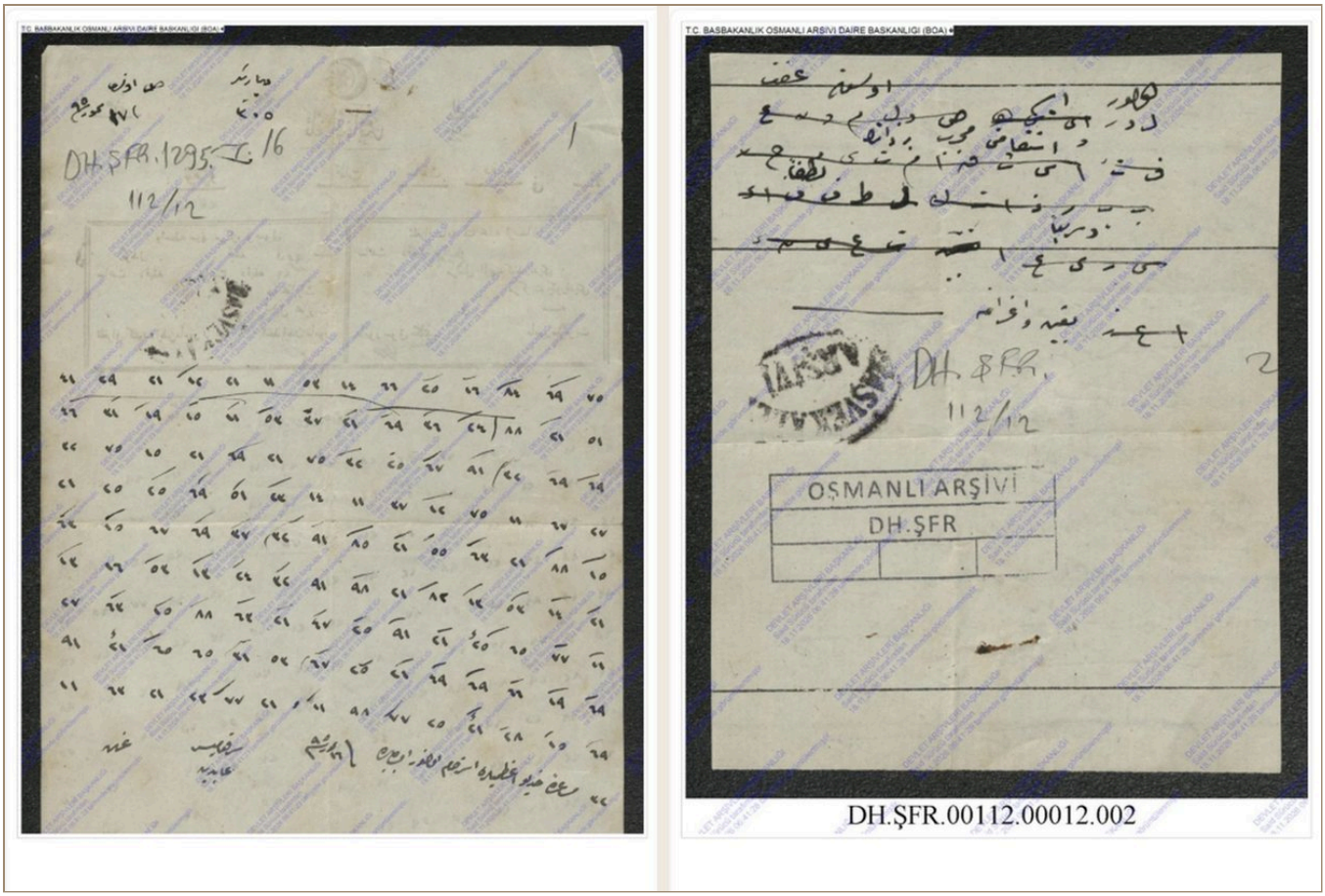
Levha 1 — BOA, DH.ŞFR. 111/100 (Mi=0, Diyarbekir, 4 Temmuz 1295 / 16 Temmuz 1879) — 147 Yıldır Okunamamış Mahlûlsüz Nüfus Sayımı Telgrafı (s. 1) — Birinci Komiser Zeynelâbidîn (Âbidîn) Bey'in Berlin Antlaşması 61. maddesi kapsamında çektiği ve arşivde hiçbir mahlûlü bulunmayan 2 sayfalık gizli telgrafın ilk sayfası: الان معلوم اولیان یالکز بیك [...] کاخته قضا نفوسندن ماعدا دیاربکر ولایتنده ایکی یوز یتمش.

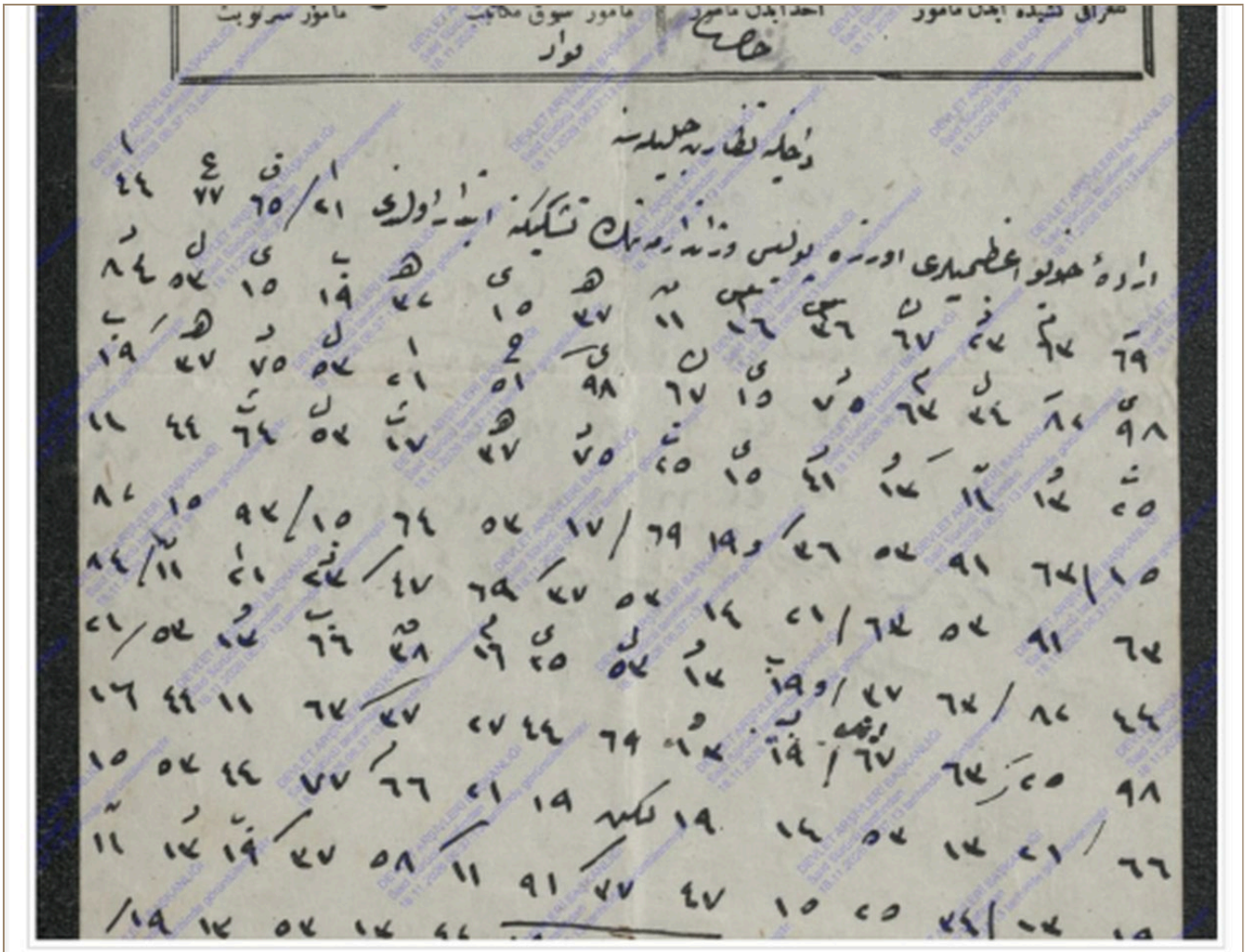
Levha 2 — BOA, DH.ŞFR. 111/100 (Mi=1, Diyarbekir, 4 Temmuz 1295) — Mahlûlsüz Nüfus Sayımı Telgrafının İkinci Sayfası ve Âbidîn Bey İmzası — نفوس غير مسلمه اولديغى اكلاشلديغى و (60.710) فوس مسلمه و التمش بيك يدى يوز اون[ـ] برنجى قوميسر عابدين / فى ٤ تموز سنه ٩٥ — مذكور كاخته قضاس نفوسنك دخى يارينه قدر چيقاريله جغى معروضدر فرمان.

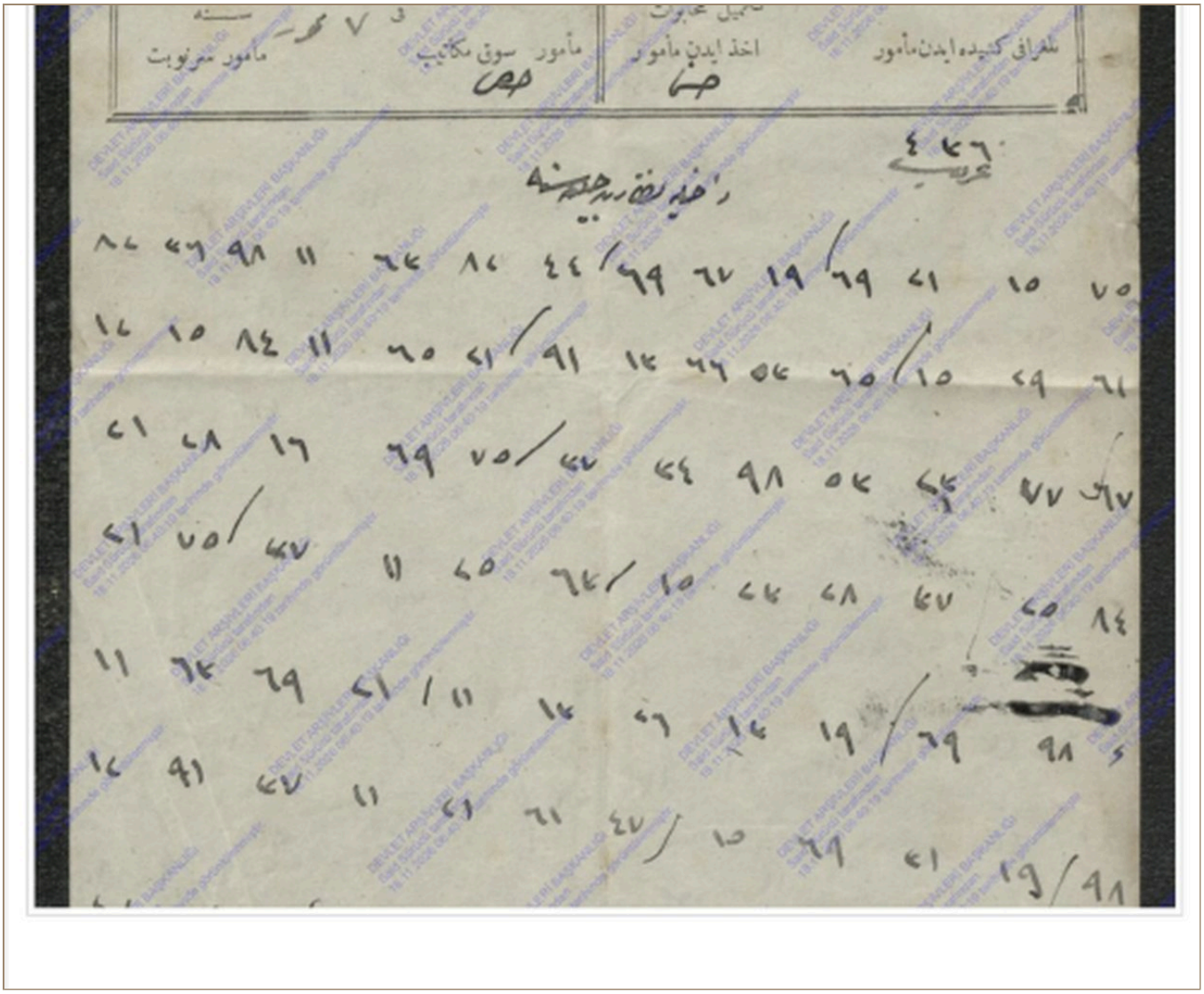
Levha 3 — BOA, DH.ŞFR. 112/58 (Mi=0 Şifre Cetveli & %90'ı Kopmuş Mi=2 Mahlûl Parçası, 17 Ağustos 1295) — Kayıp Defterin Resmî Adını Belgeleyen Varakalar — Solda 6 satırlık sağlam şifre cetveli (Mi=0), sağda %90'ı yırtılıp kaybolmuş mahlûl köşesi (Mi=2): هيئت اصلاحيه ...مقام ولايته مخصوص اولان شفره مفتاحى نسخه سى هيئت چاكرانه مزده بولنمديغى جهتله ...يه مخصوص مفتاح ايله

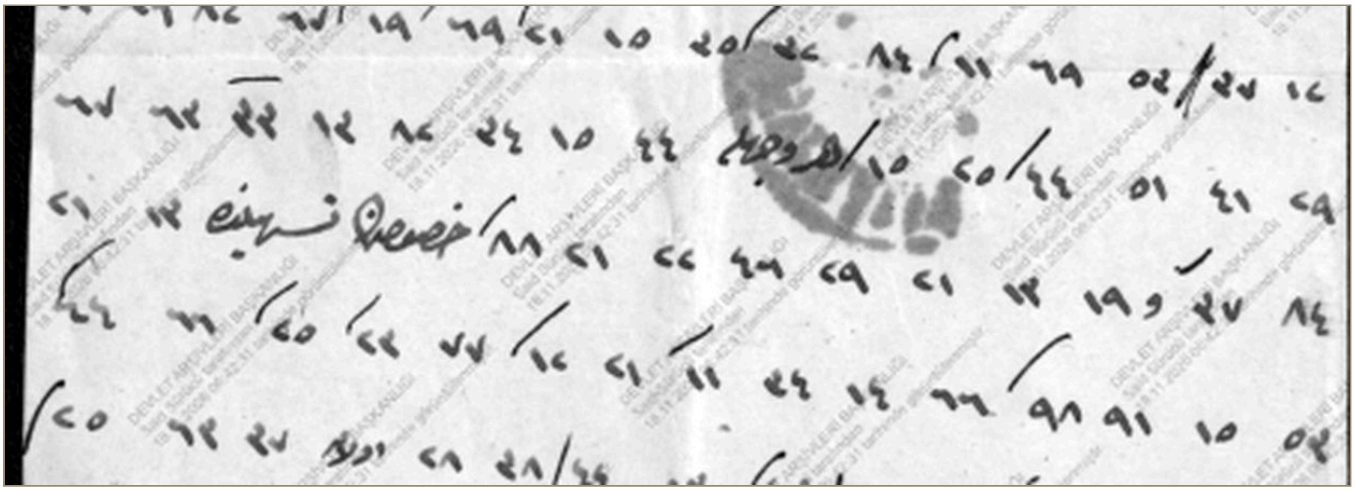
Levha 4 — BOA, DH.ŞFR. 112/12 (Mi=1 Şifre & Mi=3 «بقیه و فرمان» Yarım Mahlûl, 16 Temmuz 1295) — Hurşid Paşa Hakkındaki Katalog Tersliğinin Tashihi — Bâbıâlî kâtibinin Mi=3'te بقیه و فرمان yazarak çözmeden bıraktığı alt satırların سریعاً تعین و اعزامنی [و؟] عفت و استقامتی مجرب بر ذاتك لطفاً...) ilk tam çözümü.

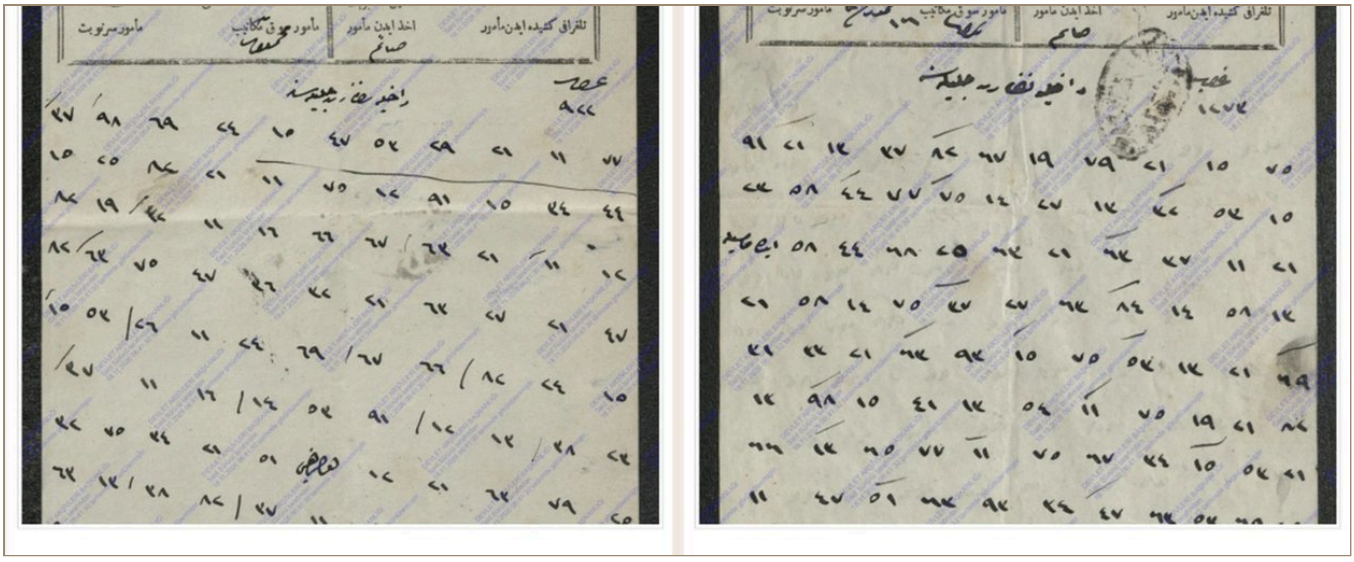
Levha 5 — BOA, DH.ŞFR. 111/91 (Mi=0, Diyarbekir, 2 Temmuz 1295) — Mahlûlde Göz Atlamasıyla Düşen 2/3 Müslim — 1/3 Gayrimüslim Jandarma/Polis Nisbeti — Bâbıâlî kâtibinin bizzat rakamların üstüne ث (17 ve 64) ve لا (41) harflerini yazdığı, ancak mahlûle geçirirken ثلثانی kelimesinden ثلثی kelimesine göz atlayarak düşürdüğü بتون ولایتده ثلثانی مسلم و بر ثلثی غیر مسلم اولهرق ژاندارمه و پولیس قبول ibaresi.

Levha 6 — BOA, DH.ŞFR. 112/3 (Mi=0, Diyarbekir, 6 Temmuz 1295) — Diyarbekir Ermeni Murahhası Filipos (فلپوس) Efendi'nin Gerçek Adının Tespiti — 2. satırda فلپوس = 65-52-66-14-91 (66 = پ/ب) şifrelemesiyle katalogdaki 'Filyos' okumasını tashih eden ve درسعادته عزیمتنه (28 = ع، 42 = ز) kelimelerini belgeleyen varaka.

Levha 7 — DH.ŞFR. 112/64 (Mi=0, 6× Yakınlaştırma) — [51 ,22] = ح ,[49 ,41] = لا ve 38 = ق Mikroskobik Doğrulama Kesiti — Aynı karede hem 41 = لا hem 49 = لا (اصلاحات = 21-29-49-22-21-88 مخصوصهٔ سنیه) ve بحق (19-22-38) geçişlerini belgeleyen yüksek çözünürlüklü kesit.

Levha 8 — DH.ŞFR. 112/15 (Mi=0) & 112/16 (Mi=0) — İngiltere Konsolosu Tercümanı Kayserili Artin ve Vali İzzet Bey Kör Çözüm Varakaları — Solda عن اصل قيصريه اهاليسندن آرتين (ص = 59), sağda Diyarbekir Valisi İzzet Bey'in ديار بكر قو[ميسرى] امتزاج ايله بك عابدين... عفو بيورلمقلغم ولايتدن kör çözümleri.